

Opäť v ústrety spotrebiteľom

Polnohospodárske družstvo „Brezina“ Pravotice sa chystá už na 4. ročník Dňa otvorených dverí. Podujatie narástlo do úctyhodných rozmerov a robí vynikajúcu reklamu nielen družstvu v okrese Bánovce nad Bebravou, ale celému poľnohospodárstvu. Osveta agropotravinárstva je mimoriadne dôležitá, prináša nám viditeľné výsledky, hovorí v rozhovore predseda družstva Ľuboš Podoba, ktorý je zároveň aj predsedom Regionálnej poľnohospodárskej potravinárskej komory Bánovce nad Bebravou.

Prečo ste začali s organizovaním Dňa otvorených dverí na družstve?

Vraveli sme si, že je potrebné čosi spraviť s ľuďmi a ich mienkou o našom agropotravinárstve. Poľnohospodári majú tiež často problém so zamestnancami, tak toto je tiež jedna z možností, kde môžeme, ak nie priamo, tak sekundárne priblížiť rodičom a deťom, ako to funguje na vidieku. Pri rozhodovaní, akým smerom sa bude ich život ďalej uberať a čím sa budú živiť, si možno potom spomenú na našu akciu a uvedomia si, že to nebolo až také zlé a možno sa rozhodnú aj pre prácu v agropotravinárstve. Táto osveta nám v konečnom dôsledku môže len niečo priniesť.

Toto je teda sekundárny cieľ. Aký je ale primárny cieľ akcie?

Keď sme sa pred 4 rokmi rozhodli, že ideme zorganizovať deň otvorených dverí, tak to v čase covidu bola doslova kacírka myšlienka. Hneď prvý ročník nás však navštívilo 2-tisíc ľudí. Videli sme v tom obrovský zmysel. Snažili sme sa priestory zveladiť a rozšíriť pre väčšie množstvo účastníkov. Pomaly ideme ďalej.

Kolko ľudí prišlo minulý rok?

Minulý rok to bolo už 4-tisíc. Vidíme tam teda veľký progres a výsledky vidíme aj následne. Máme obrovskú spätnú väzbu, ľudia sa k nám počas roka následne vracajú do obchodíka na nákup a to

nielen z blízkeho okolia. Poznajú nás a tešia sa na ďalší ročník.

Takže financie a úsilie, ktoré Vás to stojí, sa Vám vracajú späť.

Áno, je to obrovská reklama. Na akcii ľuďom ponúkame naozaj všetko – naše kvalitné výrobky, pochutiny z našej výroby, ale aj zábavu. Program pre dospelých aj tých najmenších ponúkneme aj tento rok 16. septembra priamo na našom dvore.

V poslednom období necítite väčší záujem o prácu v poľnohospodárstve. Ako je to u Vás na podniku?

Momentálne nemáme problém ani s dojičmi, ani s traktoristami. Ľudia u nás nemajú problém robiť. Máme celkovo 75 zamestnancov. Na začiatku sme pritom nevedeli nájsť ani vrátnika, ale formovaním družstva sa aj ten pohľad na nás postupne menil.

Dnes, keď sa niekoho spýtate, kde pracuje a on povie, že na družstve, každý si ihneď vybaví zbúrané maštale a špinu. Ľudia majú v hlavách zapísané, že družstvá u nás upadajú. Preto sme sa nášmu podnikaniu snažili dať iný obraz a funguje to.

Čo ponúkate v podnikovom obchodíku?

Pred asi piatimi rokmi sme spustili mäsovýrobu, takže aj to bol dôvod, prečo máme v podniku obchod. Robíme aj závozy do farmárskych obchodov v rámci Slovenska. Ľudia majú takéto výrobky radi, tú kvalitu treba len udržať a ponúkať ju ďalej ľuďom. Dnes to môže niekto vyrobiť aj v garáži a dodať do farmárskeho obchodu s vysokou cenovkou a pod ten názov 'farmárske' sa len schovať. My nekupujeme búrané mäso. Sami si nechávame odporaziť naše zvieratá na bitúnku a následne mäso spracúvame. Preto u nás ľudia nájdu aj príbeh týchto výrobkov. Aby každý vedel, odkiaľ to pochádza.

Čomu sa v podniku venujete?

V minulosti sme u nás za čias mojich predchodcov chovali 300 prasníc. Farma však bola postavená na elektrickej energii a to bolo neudržateľné. Bol to problém.

Dnes máme 67 prasníc a chováme aj kancov, čiže máme rozmnožovací chov. Na tom je to aj postavené. Máme aj hovädzí dobytok. Chováme vyše 400 kusov dojnic a produkuje asi 10-tisíc litrov mlieka denne.

Na akej výmere hospodárite?

Obhospodarujeme 1370 ha pôdy. Pestujeme cukrovú repu, jačmeň jarný a ozimný, pšenice, repku, kukuricu zrnovú aj silážnu, no sme limitovaní pôdou. Bohužiaľ, tento rok máme vďaka ekoschémam 67 ha v úhore. Je to mimochodom polovičná výmera kukuričnej siláže na celý rok pre hovädzí dobytok. Nemáme veľké parcely, aj to, čo máme, sme ale museli nechať zarásť burinou. Takže to, čo nás limituje, aby sme sa rozširovali, je pôda.

Máte široký záber. Je u Vás diverzifikácia výroby alfou a omegou?

Máme to nastavené tak, že do každého odvetvia sme nejako „namočení“. Máme živočíšnu aj rastlinnú výrobu, spomínanú mäsovýrobu či 6 ha marhuľového sadu a autodopravu. Viac už pri aktuálnych podmienkach nedokážeme robiť.

Keď len z každej oblasti, ktorej sa venujeme, máme nejaký príjem, tak je to len dobré. Horšie by bolo

sa venovať len jednej oblasti a čakať, že nám to zarobí na celý chod. Dúfam len, že v budúcnosti nepríde opatrenie, ktoré zruší tieto naše činnosti.

Máte v pláne do budúca vyrábať viac produktov a rozširovať sa?

V prvom rade nevieme, čo s nami urobí spoločná európska poľnohospodárska politika. Všetci hovoria o nutnosti pomôcť našim poľnohospodárom, ale reálne sa nič nedeje. Áno, v minulom roku boli rekordné financie v rámci sektora, ale takých rokov by sme potrebovali omnoho viac. Naprieč Slovenskom sú rôzne firmy, ktoré vyrábajú napríklad železo alebo drevo, ak im to finančne nevychádza, tak to jednoducho prestanú robiť. Drevo možno na istý čas nebudú ťažiť, môžu s tým počkať, ale pri živočíšnej výrobe nemôžeme čakať. Mlieko potom predávame prakticky za akúkoľvek cenu a na tom skôr tratíme. V očiach verejnosti sme potom len ako tí, ktorí plačia a pýtajú financie. Ale tak, ako som spomínal, pri rozširovaní výroby nás limituje najmä pôda.

Je zvýšenie výmery aj víziou do budúca?

Víziou je určite tá pôda. Ak by sme mali pôdu, môžeme premýšľať napríklad aj nad novou maštalou.

Ak by nám z neba dnes spadlo 500 ha, tak sú to možno dva dni práce navyše pri jednotlivnej plodine. Zároveň by sme nemuseli zamestnať nikoho navyše či kupovať nové stroje. Tá efektivita by tam bola omnoho väčšia.

Aj preto hovorím, že ak chcú mladí farmári farmárčiť, tak nech im dajú aj peniaze navyše, ale nech pestujú niečo, čo my nepestujeme. Mladý farmár však často len na menšej výmere pestuje rovnako pšenicu ako my.

Ak by sa dalo teraz v poľnohospodárstve niečo vyriešiť, čo by Vám veľmi pomohlo, čo by to bolo?

Zdanlivo jednoduchá otázka, ktorá má množstvo odpovedí. Ale tá papierová byrokracia nás ubíja a je z roka na rok náročnejšia. Áno, sú to peniaze Európskej únie, ale myslím si, že štátny aparát je tak veľký, že by sa to dalo kontrolovať aj inak. My nemáme na administratívne veci veľmi čas, robíme na poliach a nemôžeme čakať, čo nám kto napíše, aby sme do 24 hodín museli zareagovať. To sú šialené veci, nedajú sa zvládať a do práce nám vnášajú veľkú nervozitu a neistotu.